

12.3.2026

Työ- ja elinkeinoministeriölle:

Asia: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle yhteistoimintalain muuttamiseksi

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ:n lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle yhteistoimintalain muuttamiseksi

1 Yleiset huomiot

Huhtikuussa 2025 hallituksen puoliväliriihessä tehtyjen kirjausten mukaan hallitus päätti, että hallintoedustuksen soveltamisrajaa lasketaan 150:sta 100 työntekijän yrityksiin. Tämän lisäksi linjattiin, että hallintoedustus tulee toteuttaa hallituksessa tai johtoryhmässä. OAJ katsoo, että lausuttavana olevan esityksen mukainen 5 luvun muutos ei toteuta täysin hallituksen puoliväliriihen linjausta.

2 Yleisperustelut

Esityksessä todetaan, että tavoitteena on parantaa henkilöstön mahdollisuuksia osallistua työnantajan päätöksentekoon ja henkilöstön asemaa koskevien asioiden käsittelyyn uudistamalla henkilöstön hallintoedustusta koskevia säännöksiä.

Esityksessä ehdotetaan, että nykyisestä sopimukseen perustuvasta henkilöstön hallintoedustuksesta luovuttaisiin kokonaan ja jatkossa hallintoedustus tulisi toteuttaa lähtökohtaisesti hallituksessa tai johtoryhmissä taikka niitä vastaavissa toimielimissä. Perusteluiden mukaan toimielimen nimi ei olisi ratkaiseva hallintoedustuksen toteuttamisen kannalta. Oleellista olisi se, että toimielin, jossa henkilöstön hallintoedustus toteutetaan, täyttää johtoryhmän yleisesti hyväksytyt tunnusmerkit. Esityksen mukaan laissa säilyisi laadullinen vaatimus em. toimielimelle, ja sen mukaan henkilöstön hallintoedustus tulee toteuttaa toimielimessä, jossa käsitellään yrityksen liiketoimintaa, taloutta ja henkilöstön asemaa koskevia kysymyksiä.

OAJ katsoo, että esityksen tavoite voidaan saavuttaa vain, jos paikka, johon hallintoedustus voidaan sijoittaa, on joko hallitus tai todellinen johtoryhmä. Voimassa olevassa yhteistoimintalaissa on samat toimielintä koskevat vaatimukset, mutta ne eivät ole vaikuttaneet tilanteeseen toivotulla tavalla. Jos lain mukaan on edelleen mahdollisuus järjestää hallintoedustus esimerkiksi tätä tehtävää varten perustetussa laajennetussa johtoryhmässä, toivottua muutosta ei tapahdu ja monissa yrityksissä hallintoedustus ei toteudu tarkoituksenmukaisella ja toimivalla tavalla.

12.3.2026

Muilta osin OAJ pitää esitystä hyvänä.

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ

Eija Mali
Juristi